

**ОДГОВОРИ НА ПИТАЊА
СА СИМПОЗИЈУМА ДИРЕКТОРА
одржаног 27-29. фебруара 2020. године
у Врњачкој Бањи**

23. април 2020. год.

аутор: Биљана Антић, дипл. правник

- **ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ УСТАНОВЕ**

Да ли је потребно поново извршити верификацију већ постојећих образовних профила у подручју рада електротехника?

Одговор:

Закон о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 88/2017, 27/2018 - др. закон, 10/2019, 27/2018 - др. закон и 6/2020, даље: **Закон**), одредбама члана 94. ст. 1. и 2. прописује да установа може да почне са радом када се утврди да испуњава услове за оснивање и почетак рада и обављање делатности и добије решење о верификацији, а да се захтев за верификацију подноси и када се у установи врши статусна промена, мења седиште, односно објекат, организује рад у издвојеном одељењу, уводи нови образовни профил или остварује нови програм образовања и васпитања.

Везано за верификацију већ постојећих образовних профила у подручју рада електротехника, министар просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије дао је Обавештење број 611-00-3168/2018-03 од 04.12.2018. године према коме: „...нови планови и програми који су донети у складу са Законом, који су усклађени са стандардима квалификација и који су у примени од школске 2018/2019. године, без обзира на чињеницу што су називи образовних профила остали исти, неопходно је извршити верификацију свих образовних профила“.

Сходно наведеном, школа, за верификацију образовних профила у подручју рада електротехника, који су у примени од школске 2018/2019. године, подноси нови захтев сагласно одредбама Закона.

- **ОРГАНИ (ЈАВНЕ) УСТАНОВЕ: ОРГАН УПРАВЉАЊА, ДИРЕКТОР**

Како да поступи школа у ситуацији када је просветни инспектор констатовао да школски одбор ради незаконито и да су се стекли услови да буде разрешен?

Ко доноси решење о разрешењу школског одбора и ко даје предлог за именовање привременог органа управљања?

Одговор:

Закон о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 88/2017, 27/2018 - др. закон, 10/2019, 27/2018 - др. закон и 6/2020, даље: **Закон**), члан 117. став 3. тач. 1)-3) и 5) прописује, између осталог, да ће скупштина јединице локалне самоуправе разрешити, пре истека мандата, поједине чланове, укључујући и председника или орган управљања установе, ако:

- орган управљања доноси незаконите одлуке или не доноси одлуке које је на основу закона и статута дужан да доноси;
- члан органа управљања неоправданим одсуствовањима или несавесним радом онемогућава рад органа управљања;
- у поступку преиспитивања акта о именовању утврди неправилности;
- наступи услов из члана 116. став 9. овог закона.

Испуњеност наведених услова, утврђује просветни инспектор о чему обавештава надлежни орган јединице локалне самоуправе (члан 117. став 4.).

Када Министарство утврди неправилности у поступку именовања, односно разрешења органа управљања, скупштина јединице локалне самоуправе дужна је да одмах, а најкасније у року од 15 дана од дана достављања акта којим се налаже мера, отклони утврђене неправилности (члан 117. став 6.).

Ако скупштина јединице локалне самоуправе не покрене поступак за преиспитивање акта о именовању, односно разрешењу органа управљања и не усагласи га са овим законом, у поменутом року, министар разрешава постојећи и именује привремени орган управљања установе најкасније у року од 15 дана (члан 117. став 7.).

То конкретно значи, просветни инспектор, у поступку инспекцијског надзора, утврђује да ли су се стекли услови прописани чланом 117. став 3. тачка 1)-3) и 5) Закона за разрешење, пре истека мандата, појединих чланова или орган управљања установе у целини. О утврђеним чињеницама просветни инспектор сачињава записник који доставља установи и обавештава скупштину јединице локалне самоуправе да су се стекли услови за разрешење пре истека мандата појединих чланова, укључујући и председника или орган управљања установе у целини.

У ситуацији када скупштина јединице локалне самоуправе, поступајући по записнику просветног инспектора, донесе решење којим разрешава поједине чланове, односно орган управљања установе у целини, доставља га установи.

Установа по добијању решења којим су разрешени поједини чланови, односно орган управљања установе у целини, предузима, у складу са Законом, потребне радње за решавање нове настале ситуације.

Према одредбама члана 118. Закона министар именује привремени орган управљања установе ако јединица локалне самоуправе не именује орган управљања до истека мандата претходно именованим члановима органа управљања коме мандат траје до именовања новог органа управљања од стране јединице локалне самоуправе.

У ситуацији када скупштина јединице локалне самоуправе разреши орган управљања установе у целини нужно је именовање привременог органа управљања, јер установа не може да функционише без органа управљања.

Да ли стриц директора школе може бити именован за члана Школског одбора испред Савета родитеља или је у сукобу интереса?

Одговор:

Закон о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 88/2017, 27/2018 - др. закон, 10/2019, 27/2018 - др. закон и 6/2020, даље: **Закон**), одредбама члана 116. уређује састав и именовање органа управљања.

Према наведеном члану Закона орган управљања чине по три представника из реда запослених у установи, родитеља, односно других законских заступника и три представника на предлог јединице локалне самоуправе (став 2.).

Чланове органа управљања из реда родитеља предлаже савет родитеља, тајним изјашњавањем (став 6.).

За члана органа управљања не може да буде предложено ни именовано лице:

1) које је правноснажном пресудом осуђено за кривично дело за које је изречена безусловна казна затвора у трајању од најмање три месеца или које је правноснажно осуђено за кривично дело: насиље у породици, одузимање малолетног лица, запуштање и злостављање малолетног лица или родоскврнуће; за кривична дела примање или давање мита; за кривично дело из групе кривичних дела против полне слободе, против правног саобраћаја и против човечности и других добара заштићених међународним правом, без обзира на изречену кривичну санкцију, ни лице за које је, у складу са законом, утврђено дискриминаторно понашање;

2) које би могло да заступа интересе више структура (родитеља, односно других законских заступника, запослених у установи, представника јединице локалне самоуправе), осим чланова синдиката;

3) чији су послови, дужност или функција неспојиви са обављањем послова у органу управљања у складу са законом којим се уређује спречавање сукоба интереса при вршењу јавних функција;

4) које је већ именовано за члана органа управљања друге установе;

5) које је изабрано за директора друге установе;

6) које обавља послове секретара или помоћника директора те установе;

7) у другим случајевима, утврђеним законом (став 9.).

Сходно наведеном, Закон својим одредбама не уређује питање сродства чланова органа управљања.

У конкретној ситуацији, дилема везана за „сродство чланова школског одбора са директором школе“, као и „сукоб интереса“ била би у надлежности Агенције за борбу против корупције, а сходно одредбама Закона о Агенцији за борбу против корупције (Сл. гласник РС", бр. 97/2008, 53/2010, 66/2011 - одлука УС, 67/2013 - одлука УС, 112/2013 - аутентично тумачење, 8/2015 - одлука УС и 88/2019).

Тренутни директор школе је и кандидат за директора по расписаном конкурс. Тај исти директор именован је за помоћника директора наставника школе, чија је супруга члан Комисије за избор директора школе. Да ли супруга помоћника директора школе може бити члан Комисије за избор директора школе или је у сукобу интереса?

Одговор:

Закон о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 88/2017, 27/2018 - др. закон, 10/2019, 27/2018 - др. закон и 6/2020, даље: **Закон**), одредбама члана 123. став 10. и 11. прописује, између осталог, да орган управљања образује комисију за избор директора (у даљем тексту: Комисија) која има непаран број чланова и спроводи поступак за избор

директора. Обавезне чланове Комисије чине по један представник из реда наставника разредне наставе, наставника предметне наставе и ненаставног особља.

Закон својим одредбама не уређује питање сродства чланова Комисије.

„Сукоб интереса“ ближе се уређује Законом о Агенцији за борбу против корупције (Службени гласник РС", бр. 97/2008, 53/2010, 66/2011 - одлука УС, 67/2013 - одлука УС, 112/2013 - аутентично тумачење, 8/2015 - одлука УС и 88/2019).

Сходно наведеном, у конкретном случају, дилема везана за „сукоб интереса“ чланова Комисије, у надлежности је Агенција за борбу против корупције.

Да ли члан школског одбора може бити именован за члана комисије која одлучује о пријему у радни однос у средњој школи?

Одговор:

Закон о основама система образовања и васпитања "Службени гласник РС", бр. 88/2017, 27/2018 - др. закон, 10/2019, 27/2018 - др. закон и 6/2020, даље: **Закон**), одредбама члана 154. став 3. прописује да конкурс за пријем у радни однос спроводи конкурсна комисија коју именује директор, у којој је обавезан члан комисије секретар установе и која има најмање три члана.

Посебно указујемо на одредбе Закона члан 154. став 7-9. којима је прописано, између осталог, да конкурсна комисија доноси решење о избору кандидата по расписаном конкурс, кандидат незадовољан решењем о изабраном кандидату може да поднесе жалбу директору, односно о жалби одлучује директор.

Сходно наведеном, посебно имајући у виду чињеницу да конкурсна комисија врши избор кандидата по конкурс за пријем у радни однос, а да директор одлучује по жалби на решење конкурсна комисије, односно да конкурсна комисија одлучује у првом степену, а директор у другом степену и да је одлука директора коначна, нема законске сметње да директор именује лице, које је члан органа управљања, односно школског одбора, у конкурсну комисију за пријем у радни однос.

Закон о основама система образовања и васпитања члан 123. став 11. прописује да састав комисије за избор директора школе чине један члан из реда наставника разредне наставе, један члан из реда предметне наставе и један члан из реда ненаставног особља.

С обзиром на чињеницу да је секретар школе из реда ненаставног особља, да ли он може и треба да буде члан комисије?

Одговор:

Закон о основама система образовања и васпитања "Службени гласник РС", бр. 88/2017, 27/2018 - др. закон, 10/2019, 27/2018 - др. закон и 6/2020, даље: **Закон**), одредбама члана 123. став 11. прописује да обавезне чланове комисије за избор директора чине по један представник из реда наставника разредне наставе, наставника предметне наставе и ненаставног особља.

Одредбе члана 132. став 1. Закона прописују да правне послове у установи обавља секретар.

Чланом 133. Закона прописују се послови секретара установе. Према наведеном члану став 1. тачка 10) секретар установе пружа стручну подршку и координира рад комисије за избор директора установе.

У смислу наведеног, произилази закључак да је одредбама Закона прописина улога секретара везано за рад комисије за избор директора, односно да је секретар, као лице које обавља праве послове у установи, стручна подршка наведеној комисији и усмерава законитост њеног рад.

Сходно томе, мишљења смо да секретар школе не би могао да буде члана комисије за избор директора из реда ненаставног особља.

Кандидат на конкурс за избор директора, који је и раније обављао дужност директора, није доставио резултате стручно-педагошког надзора установе и оцену спољашњег вредновања. У својој пријави на конкурс навео је да у време његовог мандата, као директора основне школе, није вршен педагошки надзор. Како поступити у таквој ситуацији, да ли одбацити документацију кандидата на конкурс за избор директора као непотпуну?

Одговор:

Закон о основама система образовања и васпитања "Службени гласник РС", бр. 88/2017, 27/2018 - др. закон, 10/2019, 27/2018 - др. закон и 6/2020, даље: **Закон**), одредбама члана 123. став 10. прописује да орган управљања образује комисију за избор директора (у даљем тексту: Комисија) која има непаран број чланова и спроводи поступак за избор директора, и то:

-обрађује конкурсну документацију;

-утврђује испуњености законом прописаних услова за избор директора;

-обавља интервју са кандидатима;

-прибавља мишљења васпитно-образовног, наставничког, односно наставничког и педагошког већа о пријављеним кандидатима.

На основу става 14. истог члана Комисија цени и доказ о резултату стручно-педагошког надзора у раду кандидата (извештај просветног саветника).

Према одредбама Закона члан 123. став 15. уколико се на конкурс пријавило лице које је претходно обављало дужност директора установе, дужно је да достави резултате стручно-педагошког надзора установе и оцену спољашњег вредновања.

Везано за дилему, да ли је лице које се пријавило на конкурс за избор директора, а претходно је обављало дужност директора, у обавези да достави резултате стручно-педагошког надзора установе и оцену спољашњег вредновања, указујемо на следеће

- Мишљење Министарства просвете, науке и технолошког развоја, бр. 610-00-01910/2017-04 од 11.12.2017. године:

„...Чланом 123. став 15. Закона о основама система образовања и васпитања прописано је да је уколико се на конкурс пријавило лице које је претходно обављало дужност директора установе, дужно да достави резултате стручно-педагошког надзора установе и оцену спољашњег вредновања.

Сврха ове одредбе која се односи само на лица која су се пријавила на конкурс, а која су претходно обављала дужност директора установе, јесте да се омогући увид у резултате стручно-педагошког надзора и оцену спољашњег вредновања за време обављања дужности директора лица, које се пријавило на конкурс.

На овај начин, у поступку избора, обезбеђује се још један валидан документ, који може бити од значаја за одлучивање о пријављеним кандидатима у поступку избора директора.

Дакле, лице које се пријавило на конкурс за избор директора, а претходно је обављало дужност директора, није у обавези да достави резултате стручно-педагошког надзора установе и оцену спољашњег вредновања који су извршени, односно сачињени за период у којем је друго лице обављало дужност директора."

Имајући у виду наведено, мишљења смо, да у конкретној ситуацији, кандидат на конкурс за избор директора, који је раније обављао дужност директора, за време чијег мандата није вршен педагошки надзор, није у обавези да достави резултате стручно-педагошког надзора установе и оцену спољашњег вредновања, а посебно није у обавези, ако је надзор извршен и извештај сачињен за период у којем је друго лице обављало дужност директора.

Када се расписује конкурс за директора школе у законском року пре истека четири месеца од истека мандата садашњем директору, а на конкурс се не пријави ниједан кандидат, односно нема пријава:

- да ли Школски одбор опет расписује конкурс за избор директора,**
- шта се дешава када се и на поновљени конкурс нико не пријави,**
- да ли се опет расписује конкурс и каква је тада процедура?**

Одговор:

Закон о основама система образовања и васпитања "Службени гласник РС", бр. 88/2017, 27/2018 - др. закон, 10/2019, 27/2018 - др. закон и 6/2020, даље: **Закон**), члан 123. уређује избор директора установе.

На основу става 5. - 7. наведеног члана Закона, конкурс за избор директора расписује орган управљања установе најраније шест месеци, а најкасније четири месеца пре истека мандата директора. Пријава на конкурс за избор директора, заједно са потребном документацијом, доставља се установи.

Чланом 125. став 1. Закона прописано је да вршиоца дужности директора именује министар до избора новог директора у року од осам дана од дана наступања разлога за именовање вршиоца дужности директора.

Сходно наведеном, у конкретној ситуацији, када се на расписан конкурс за избор директора, који је објављен на начин утврђен одлуком органа управљања (јавно средство информисања, рок за пријем пријава на конкурс...) не пријави ниједан кандидат, односно нема приспелих пријава кандидата, мишљења смо да би по истеку рока за пријем пријава, орган управљања, на својој седници, требало да констатује насталу ситуацију и да одлучи да се конкурс за избор директора, који је благовремено расписан, поново објави.

У ситуацији да се на поново објављеном конкурс/конкурсима не пријаве кандидати, а актуелном директору, у међувремену, истекне мандат, школа обавештава министра о наступања разлога за именовање вршиоца дужности директора.

Коју врсту уговора треба да закључи директор са школом, уколико је био запослен на одређено време?

Одговор:

Одредбама члана 124. Закон о основама система образовања и васпитања "Службени гласник РС", бр. 88/2017, 27/2018 - др. закон, 10/2019, 27/2018 - др. закон и 6/2020, даље: **Закон**) уређује се статус директора.

На основу наведеног члана:

- орган управљања закључује са директором уговор о раду на одређено време (став 1.);

- уколико је за директора именовано лице из реда запослених у тој установи, доноси се решење о његовом премештају на радно место директора које по сили закона замењује одговарајуће одредбе уговора о раду (став 2.);

- уколико је директор именован из реда запослених код другог послодавца, остварује право на мировање радног односа на основу решења о именовању (став 3.).

У ситуацији када је за директора установе именовано лице из реда запослених у установи, које је у радном односу на одређено време, јасно је да се доноси решење о премештају овог лица на радно место директора.

Међутим, како је лице запослено у школи на одређено време, његов радни однос престаје, по сили закона, истеком рока на који је заснован.

То практично значи да је радни однос на одређено време, био основ за доношење решења о премештају лица на радно место директора. Такав радни однос, по сили закона, може да престане у току мандата.

У том случају, произилази закључак да би по престанку овако заснованог радног односа на одређено време, требало закључити уговор о раду на одређено време, за време трајања мандата, са лицем које је именовано за директора установе.

Након истека мандата директора, овом лицу престаје и радни однос у установи у којој је био изабран, односно именован за директора.

Министар је именовано директора школе, који ступа на дужност 14.02.2020. године.

Овом директору претходни-трећи мандат, у континуитету је истекао 13.02.2020. године. Иначе директор је изабран у први мандат, као запослени на неодређено време са радног места школски педагог, од фебруара 2008. године. Након првог мандата, по тадашњим прописима, на радно место школског педагога примљен је нови запослени на неодређено време. Међутим, од 1. септембра 2018. године радно место школски педагог је остало упражњено због преласка педагога у другу школу и исто није до данас попуњено на неодређено време, јер траје забрана расписивања конкурса.

Да ли се изабраном директору, овај четврти мандат сматра, по закону као први?

Да ли му школски одбор доноси решење о премештају са места педагога на место директора и да ли му се у овом и следећем мандату чува радно место педагога?

Одговор:

Закон о основама система образовања и васпитања "Службени гласник РС", бр. 88/2017, 27/2018 - др. закон, 10/2019, 27/2018 - др. закон и 6/2020, даље: **Закон**), одредбама члана 124. уређује статус директора.

Према наведеном члану Закона орган управљања закључује са директором уговор о раду на одређено време (став 1.).

Уколико је за директора именовано лице из реда запослених у тој установи, доноси се решење о његовом премештају на радно место директора које по сили закона замењује одговарајуће одредбе уговора о раду (став 2.).

Уколико је директор именован из реда запослених код другог послодавца, остварује право на мировање радног односа на основу решења о именовању (став 3.).

Лице из ст. 2. и 3. овог члана има право да се након престанка дужности директора након првог, односно другог мандата врати на послове које је обављало пре именовања за директора установе (став 4.).

Уколико директору установе коме мирује радни однос престане дужност због истека мандата или на лични захтев током трећег и сваког наредног мандата, распоређује се на послове који одговарају степену и врсти његовог образовања (став 5.).

Ако нема одговарајућих послова, лице из става 5. овог члана остварује права као запослени за чијим радом је престала потреба, у складу са законом (став 6.).

Везано за статус директора, односно примену члана 124. Закона, Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије (даље: Министарство) дало је Мишљење, број 119-01-00189/2019-04 од 8.3.2019. године, у коме се, између осталог, наводи:

"...III

Уколико је директор изабран по закону који је важио пре ступања на снагу Закона о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр. 88/2017), односно до 6.10.2017. године:

1. Ако је директор из установе у којој је запослен на неодређено време изабран у други или било који наредни мандат након ступања на снагу Закона о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр. 88/2017), тај мандат сматраће се првим мандатом у смислу овог закона, те орган управљања доноси решење о премештају лица именованог за директора са радног места које је упражњено на радно место директора. Након првог, односно другог мандата то лице има право да се врати на радно место са којег је премештано по основу решења о премештају.

2. Ако је директор установе који је запослен на неодређено време, изабран у други или било који наредни мандат након ступања на снагу Закона о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр. 88/2017), а у установи нема упражњених радних места, односно послова који одговарају степену и врсти образовања директора, орган управљања доноси решење о премештају лица именованог за директора на радно место директора са правом да по истеку мандата буде распоређен на послове који одговарају степену и врсти његовог образовања, а уколико таквих послова нема,

остварује права као запослени за чијим радом је престала потреба, у складу са законом..."

Сходно наведеном, ако је директор из установе у којој је запослен на неодређено време изабран у други или било који наредни мандат након ступања на снагу Закона, тај мандат сматраће се првим мандатом у смислу овог закона.

Међутим, остаје нејасно наведено Мишљење Министарства, како би се и да ли се уопште могу одредбе члана 124. Закона применити на конкретну ситуацију, када је директор изабран из реда запослених у установи и то му је први мандат по Закону, а четврти по реду у континуитету, има уговор о раду на неодређено време на радном месту директора, не мирује му радни однос у установи, односно ради се о лицу које је већ у радном односу на радном месту директора. Односно, остаје нејасно, са ког би се радног места ово лице могла преместити на радно место директора. Посебно је важна чињеница да је ово лице, на основу законских одредби према којима је било првобитно изабрано за директора, изгубило, право на мировање радног односа.

Мишљења смо, да у овој ситуацији нема места примени одредбе члана 124. став 4. Закона, односно, да би, сходно наведеном Мишљењу, школски одбор требало да доноси решење о премештају овог лица именованог за директора на радно место директора са правом да по истеку мандата (првог, другог...) буде распоређен на послове који одговарају степену и врсти његовог образовања, а уколико таквих послова нема, да остварује права као запослени за чијим радом је престала потреба, у складу са законом.

• ОЦЕЊИВАЊЕ УЧЕНИКА

Ученик основне школе је у школској 2018/2019. години понављао шести разред.

У школској 2019/2020. години, у (поновљеном) шестом разреду, има нове предмете.

Да ли овај ученик учи по старом или новом програму?

Како овом ученику попунити ђачку књижицу?

Одговор:

Правилник о наставном плану за други циклус основног образовања и васпитања и наставном програму за пети разред основног образовања и васпитања (Службени гласник РС - Просветни гласник", бр. 6/2007, 2/2010, 7/2010 - др. правилник, 3/2011 - др. правилник, 1/2013, 4/2013, 11/2016, 6/2017, 8/2017, 9/2017, 12/2018 и 15/2018 - др. правилник) примењује се почев од школске 2018/2019. године.

Правилник о садржају и начину вођења евиденције и издавању јавних исправа у основној школи ("Службени гласник РС", бр. 66/2018, 82/2018, 37/2019 и 56/2019) члан 11. став 3. прописује да се ђачка књижица за ученике основне школе за други циклус основног образовања и васпитања (од петог до осмог разреда) за ученике који су уписани у пети разред у школској 2018/2019. години, води на Обрасцу број 10г, са чврстим корицама теget боје, величине 10 x 14 цм, на 80-грамској хартији, са Малим грбом Републике Србије у позадини текста на свакој десној страни обрасца, а када се штампа и издаје двојезично величине је 12 x 16 цм.

Сходно наведеном, у конкретној ситуацији, ученик основног образовања и васпитања који понавља шести разред и поново је ученик шестог разреда школске 2019/2020.године, похађа наставу према важећем наставном плану и програму за шести разред, односно према наставном плану и програму који се примењује почев од школске 2018/2019. године.

Таквом ученику се издаје нова ђачка књижица, на новом обрасцу, односно на обрасцу 10г, који се примењује почев од школске 2018/2019. године.

Ванредни ученик средње школе, у временском периоду од 01. септембра 2018. године до 01. децембра 2019. године, односно у испитним роковима у школској 2018/2019. години и испитним роковима (закључно са новембарским) у школској 2019/2020. години, положио је све испите из четвртог разреда.

Да ли тај ученик има право да полаже матурски испит у новембарском испитном року школске 2019/2020. године (или само у јунском и августовском року) и да ли се таквом ученику издаје сведочанство у коме са наводи да је полагао испите и школске 2019/2020 године (други пут-четврти разред)?

Одговор:

Закон о средњем образовању и васпитању ("Службени гласник РС", бр. 55/2013, 101/2017, 27/2018 - др. закон и 6/20) својим одредбама прописује:

- **члан 41. ст. 1, 3. и 4.**

- својство редовног, односно ванредног ученика стиче се уписом у школу сваке школске године, под условима утврђеним Законом о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр. 88/2017, 27/2018 - др. закон, 10/2019, 27/2018 - др. закон и 6/2020, даље: **Закон**) и овим законом (став1.),

- ванредни ученик из става 1. овог члана има право да се упише у одговарајући разред у току школске године (став 3.),

- ванредни ученик из става 1. овог члана не може завршити започети разред у року краћем од годину дана (став 4.);

- **члан 47. ст. 3. и 4.**

- ванредан ученик полаже испите из свих предмета утврђених школским програмом, осим из предмета физичко васпитање - ако је старији од 20 година, и извршава друге обавезе утврђене Законом, овим законом и општим актима школе (став 3.),

- владање ванредног ученика не оцењује се (став 4.);

- **члан 53. ст. 2. и 3.**

- редовни ученик понавља разред када на крају другог полугодишта има три или више непрелазних оцена из обавезних предмета и изборних програма који се оцењују бројчано, када не положи поправни испит у прописаним роковима, а у школи која остварује програме музичког и балетског образовања и васпитања ако добије непрелазну оцену из главног предмета на годишњем испиту (став 2.),

- редовни ученик има право једанпут да понови разред (став 3.);

- **члан 54. ст. 1, 2. и 5.**

- успех ученика оцењује се и на испиту (став 1.),

- испити се полажу по предметима и разредима (став 2.),
- општим актом школе утврђују се рокови за полагање испита (став 5.);

- **члан 79. ст. 4. и 5.**

- школа издаје ученику уверење о положеном испиту, односно о савладаном програму стручног оспособљавања и сведочанство за сваки завршени разред (став 4.),

- школа издаје диплому за стечено образовање за рад у трајању од две године и диплому о стеченом средњем образовању и васпитању, о завршеном мајсторском образовању и завршеном специјалистичком образовању (став 5.).

Сходно наведеним законским одредбама, у конкретної ситуацији, ученик који је, у току школске 2018/2019. године, стекао својство ванредног ученика уписом у четврти разред средње школе, има право да полаже испите из свих предмета утврђених школским програмом за четврти разред средње школе (одговарајућег образовног профила), осим из предмета физичко васпитање - ако је старији од 20 година. Након положених свих испита из четвртог разреда средње школе (одговарајућег образовног профила) ученик полаже матурски испит.

Ученик полаже наведене испите (и матурски испит) у роковима утврђеним општим актом школе не краћим од годину дана.

Овом ученику школа издаје јавне исправе: сведочанство за сваки завршени разред и диплому о стеченом средњем образовању и васпитању.

У наведене јавне исправе уноси начин њиховог стицања (полагањем испита) и датум њиховог издавања.

С обзиром на чињеницу да је од 1. септембра 2019. године у примени нови Правилник о оцењивању ученика у основној школи, како се утврђује општи успех за ученика основне школе на крају првог и другог полугодишта?

Да ли се ученику основне школе утврђује општи успех ако је неоцењен из изборних програма и активности на крају другог полугодишта?

Да ли ученик основне школе може да заврши разред ако има закључену оцену из владања незадовољавајуће (1)?

Одговор:

Закон о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 55/2013, 101/2017, 27/2018 - др. закон и 6/20, даље: **Закон**) одредбама члана 75. уређује општи успех.

Према наведеном члану општи успех утврђује се као: одличан, врло добар, добар, довољан и недовољан.

Ученик није са успехом завршио разред, односно има недовољан успех уколико има више од две недовољне оцене, осим оцене из владања или није положио поправни испит, осим ученика другог и трећег разреда основне школе који се преводи у наредни разред.

Општи успех ученика основног образовања и васпитања утврђује се на крају првог и другог полугодишта **на основу аритметичке средине закључних прелазних бројчаних оцена из обавезних предмета и из изборног**

програма други страни језик, као и оцене из владања, почев од шестог разреда.

Начин, поступак и критеријуме оцењивања успеха из појединачних предмета и владања и друга питања од значаја за оцењивање, прописује министар.

Закон о основном образовању и васпитању ("Службени гласник РС", бр. 55/2013, 101/2017, 10/2019 и 27/2018 - др. закон, даље: ЗоООВ) одредбама члана 62. уређује општи успех ученика основног образовања и васпитања.

Према наведеном члану општи успех ученика од другог до осмог разреда утврђује се на крају првог и другог полугодишта **на основу аритметичке средине закључних прелазних бројчаних оцена из обавезних предмета и из изборног програма други страни језик, као и оцене из владања почев од шестог разреда.**

Општи успех ученика је: одличан, врло добар, добар, довољан и недовољан.

Ученик је постигао општи успех:

- 1) одличан - ако има средњу оцену најмање 4,50;
- 2) врло добар - ако има средњу оцену од 3,50 закључно са 4,49;
- 3) добар - ако има средњу оцену од 2,50 закључно са 3,49;
- 4) довољан успех - ако има средњу оцену до 2,49.

Ученик није са успехом завршио разред, односно има недовољан успех уколико има више од две недовољне оцене, осим оцене из владања или није положио поправни испит, осим ученика другог и трећег разреда основне школе који се преводи у наредни разред, у складу са Законом.

Одредбама члана 63. ЗоООВ уређује се владање ученика основног образовања и васпитања.

Према наведеном члану владање ученика од првог до петог разреда оцењује се описно у току и на крају полугодишта.

Закључна оцена из владања ученика из става 1. овог члана јесте: примерно; врло добро; добро; задовољавајуће и незадовољавајуће и не утиче на општи успех ученика.

Владање ученика од шестог до осмог разреда оцењује се описно у току полугодишта.

Оцена из владања из става 3. овог члана на крају првог и другог полугодишта јесте бројчана, и то: примерно (5), врло добро (4), добро (3), задовољавајуће (2) и незадовољавајуће (1), **и утиче на општи успех ученика.**

Приликом оцењивања владања сагледава се понашање ученика у целини, имајући при том у виду и ангажовање ученика у активностима изван наставе у складу са школским програмом (слободне активности, ученичка задруга, заштита животне средине, заштита од насиља, злостављања и занемаривања и програми превенције других облика ризичног понашања, културна активност школе).

На оцену из владања не утичу оцене из обавезног предмета, изборних програма и активности.

Закључну оцену из владања на предлог одељењског старешине утврђује одељењско веће.

Важно је напоменути да за ученике који су школске 2019/2020. године трећи, четврти, седми и осми разред на оцењивање се примењује Правилник о

оцењивању ученика у основном образовању и васпитању ("Службени гласник РС", број 67/13) до завршетка циклуса образовања и васпитања.

Према наведеном Правилнику, члан 19. општи успех ученика уређује се на селедћи начин:

-на крају првог и другог полугодишта првог разреда наставник даје мишљење о раду и напредовању ученика, које садржи:

- 1) опис степена остварености циљева и прописаних стандарда, односно прилагођених стандарда постигнућа;
- 2) општи опис квалитета постигнућа;
- 3) опис ученикових могућности и потреба у подизању нивоа постигнућа у појединим задацима у даљем учењу;
- 4) запажања о развоју ученика и препорукама за даље напредовање и уноси се у ђачку књижицу;

- општи успех ученика од другог до петог разреда утврђује се на крају првог и другог полугодишта, односно школске године **на основу аритметичке средине позитивних закључних бројчаних оцена из обавезних предмета и обавезних изборних предмета;**

- општи успех ученика од шестог до осмог разреда утврђује се на крају првог и другог полугодишта, односно школске године **на основу аритметичке средине позитивних закључних бројчаних оцена из обавезних предмета, обавезних изборних предмета и из владања.**

Према наведеном члану 19. овог правилника **општи успех не утврђује се ученику од петог до осмог разреда који има недовољну оцену из предмета или је неоцењен из предмета.**

Изузетно, ученику се може утврдити успех довољан (2) ако је оцењен из обавезних предмета и обавезних изборних предмета оценом довољан (2), а из владања незадовољавајуће (1).

Описна оцена из предмета не утиче на општи успех ученика.

Општи успех се не утврђује ни у случају када је ученик неоцењен из предмета који се оцењује описном оценом.

Родитељ је дужан да својим потписом потврди да је упознат са мишљењем о раду и напредовању ученика, односно успехом ученика.

За ученике који су школске 2019/2020. године први, други, пет и шести разред на оцењивање се примењује Правилник о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању ("Службени гласник РС", број 34/2019). **Овај Правилник нема одредбе које уређују општи успех на крају (првог и другог) полугодишта.**

Сходно томе, на утврђивање општег успеха ученика који су школске 2019/2020. године први, други, пет и шести разред примењује се одредбе Закона и ЗоООВ које уређују општи успех ученика основног образовања и васпитања.

Да ли Диплому "Вук Караџић" добија ученик средње школе који је на матурском испиту остварио успех одличан (4,67), односно ако је из једног дела матурског испита је добио оцену 4, а из осталих делова оцену 5?

Одговор:

Правилник о оцењивању ученика у средњем образовању и васпитању ("Службени гласник РС", број 82/2015), одредбама члана 4. став 8. утврђује да су бројчане оцене: одличан (5), врло добар (4), добар (3), довољан (2) и недовољан (1).

Према одредбама члана 17. став 2. наведеног правилника закључна оцена је бројчана и утврђује се на основу свих оцена од почетка школске године и сагледавања развоја, напредовања и ангажовања ученика и прикупљених података у педагошкој документацији наставника.

Члан 98. став 1. и 5. Закон о средњем образовању и васпитању ("Службени гласник РС", бр. 55/2013, 101/2017, 27/2018 - др. закон и 6/20) прописује до доношења нових планова и програма наставе и учења у складу са Законом о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 88/2017, 27/2018-др.закони и 10/2019), у школи се полаже, поред осталих, матурски испит, на коме се успех ученика оцењује бројчано, просечном оценом.

То практично значи да се општи успех на матурском испиту (у гимназији, стручној и уметничкој школи) исказује једном оценом као средња аритметичка вредност оцена добијених за поједине предмете, који су полагани на матурском испиту и оцене из матурског рада. Оцена из матурског рада изводи се (средња аритметичка вредност) на основу оцена добијених на матурском раду и одбрани тог рада.

Правилник о дипломама за изузетан успех ученика у средњим школама ("Службени гласник РС", бр. 37/93 и 43/2015) члан 4. уређује да се диплома "Вук Караџић" додељује ученику средње школе, ако почев од првог разреда до краја школовања, сваке школске године, постигне одличан успех из свих предмета прописаних наставним планом и програмом, из матурског, односно завршног испита и из владања.

Сходно наведеном, у конкретном случају, ученику средње школе се додељује диплома "Вук Караџић", ако је, почев од првог разреда до краја школовања, сваке школске године, из свих предмета прописаних наставним планом и програм имао закључне бројчане оцене одличан (5), на матурском испиту постигао општи успех "одличан" и ако је имао примерно владање.

Да ли ученик који у првом разреду средње школе изабере да слуша грађанско васпитање има права да у наредним разредима слуша верску наставу или је у обавези да четири године слуша грађанско васпитање?

Одговор:

Закон о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 55/2013, 101/2017, 27/2018 - др. закон и 6/2020) одредбама члана 60. став 3. и 4. прописује да ученик обавезно бира са листе изборних програма верску наставу или грађанско васпитање и други страни језик и да ученик који се определио за верску наставу или грађанско васпитање, **изборни програм може једанпут да мења у току циклуса основног, односно до краја стицања средњег образовања и васпитања.**

Сходно наведеном, у конкретном случају, ученик који у првом разреду средње школе изабере да похађа наставу грађанског васпитања, може у наредним разредима (другом, трећем, односно четвртом), само једанпут, да промени свој избор и да настави да похађа верску наставу до краја стицања средњег образовања и васпитања.

- **ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА**

Да ли ученик основне школе који је обавештен о распореду припремне наставе коју школа организује за полагање разредног и поправног испита, а истој не присуствује, има право да полаже разредни, односно поправни испит?

Одговор:

Закон о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 55/2013, 101/2017, 27/2018 - др. закон и 6/20, даље: **Закон**), члан 73. став 11. прописује да ученик који полаже поправни испит обавезан је да похађа припремну наставу, коју је школа дужна да организује непосредно пре полагања поправног испита.

Обавеза ученика да редовно похађа наставу и извршава школске обавезе, прописана је члан 80. став 2. тачка 1) Закона.

Чланом 83. став 2. Закона прописано је да ученик може да одговара за лакшу повреду обавезе утврђену општим актом школе, за тежу повреду обавезе која је у време извршења била прописана овим законом, док је одговорност родитеља за редовно похађање припремне наставе ученика, прописана чланом 84. став 1. тачка 3) Закона.

Чланом 71. ст. 1. и 2. Закона о основном образовању и васпитању ("Службени гласник РС", бр. 55/2013, 101/2017, 10/2019 и 27/2018 - др. закон - даље: **ЗоООВ**) прописано је да разредни испит полаже ученик који није оцењен из једног или више предмета, изборног програма и активности, као и да ученик може бити неоцењен из обавезног предмета, изборног програма и активности уколико није похађао наставу више од трећине укупног годишњег броја часова тог обавезног предмета, изборног програма и активности и уколико се оцењивањем утврди да није достигао образовне стандарде на основном нивоу.

У складу са чланом 72. ст. 1. и 4. ЗоООВ, поправни испит полаже ученик од четвртог до осмог разреда који на крају другог полугодишта има до две недовољне закључне бројчане оцене из обавезних предмета или из једног обавезног предмета и изборног програма други страни језик, а ученик који полаже поправни испит обавезан је да похађа припремну наставу, коју је школа дужна да организује непосредно пре полагања поправног испита.

Чланом 32. ст. 7. и 8. ЗоООВ прописане су обавезе школе, да за ученике упућене на разредни и поправни испит, организује припремну наставу, која се по правилу организује пре почетка испитног рока, у трајању од најмање пет радних дана са по два часа дневно за сваки предмет.

Оцењивање ученика у основној школи уређено је Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању ("Службени гласник РС", број 67/2013, даље: **први Правилник**) и Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању ("Службени гласник РС", број 34/2019, даље: **други Правилник**).

Члан 4. став 8. првог Правилника утврђује да се ученику не може умањити оцена из предмета због односа ученика према ваннаставним активностима или непримереног понашања у школи. Члан 17. став 2. тачка 1) овог правилника прописује да се закључна оцена из владања утврђује на основу понашања ученика у целини, процењивањем његовог понашања и извршавања обавеза прописаних законом, а нарочито на основу односа према школским обавезама.

Члан 5. став 5. другог Правилника утврђује да се ученику не може умањити оцена из обавезног предмета, изборних програма и активности (пројектне наставе и слободних наставних активности) због односа ученика према ваннаставним активностима или непримереног понашања у школи. Члан 15. став 2. тачка 1) овог правилника прописује да се закључна оцена из владања утврђује на основу понашања ученика у целини, имајући при том у виду и ангажовање ученика у ваннаставним активностима, у складу са школским програмом, а нарочито на основу односа према школским обавезама.

Сходно наведеним одредбама, у ситуацији, када се ученик упућује на разредни, односно поправни испит, школа је дужна да организује припремну наставу, а обавеза ученика је да исту похађа.

Ученику, који не похађа редовно припремну наставу, изриче се васпитна, односно васпитно-дисциплинска мера, која утиче на закључну оцену из владања.

Родитељ, односно други законски заступник ученика одговоран је ако ученик не похађа редовно припремну наставу, а школа може да предузме мере против родитеља, односно другог законског заступника у складу са законом.

Имајући у виду наведено, у конкретном случају, ученику основне школе не може да се ускрати право на полагање поправног, односно разредног испита из разлога што није похађао припремну наставу.

На седници наставничког већа, након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка, ученику је изречен укор директора и смањена оцена из владања на добар (3). Оцена је уписана у ђачку књижицу која је уручена родитељу на родитељском састанку, пре достављања решења о томе тј. решење је уручено родитељу накнадно.

С обзиром на то да решење није постало коначно, а смањена оцена из владања је уписана у ђачку књижицу пре коначности решења и уручена родитељу, да ли оцену из владања треба поништити, односно како поступити у оваквој ситуацији и уколико треба поништити како и где то евидентирати, обзиром да је оцена из владања већ уписана?

Одговор:

Закон о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 55/2013, 101/2017, 27/2018 - др. закон и 6/20, даље: **Закон**), одредбама члана 82. ст. 1-3. прописује право ученика основног и средњег образовања и васпитања, његовог родитеља односно другог законског заступника да поднесе приговор, између осталог, на закључну оцену из владања на крају првог полугодишта директору школе у року од три дана/24 часа за ученике завршних разреда од саопштења оцене, односно од дана добијања ђачке књижице.

Према одредбама става 12. истог члана, ако директор у сарадњи са стручним сарадником и одељенским старешином оцени да је приговор на оцену из владања основан и да оцењивање није у складу са прописима упућује одељењском већу на разматрање и поновно одлучивање, уз учешће стручних сарадника.

Одредбе члана 86. ст. 11-13. Закона прописују право ученика, родитеља, односно другог законског заступника да поднесе жалбу школском одбору на изречену васпитно-дисциплинску меру за извршену тежу повреду обавезе ученика или за повреду забране из чл. 110-112. Закона, у року од осам дана од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери, о којој школски одбор решава у року од 15 дана од дана њеног достављања од стране ученика, родитеља, односно другог законског заступника. Жалба одлаже извршење решења директора.

Сходно наведеном, у конкретном случају се ради о две правне ситуације, приговору на закључну оцену из владања на крају првог полугодишта, о коме решава директор и жалби на изречену васпитно-дисциплинску меру о којој решава школски одбор.

Уколико, на основу коначног решења по приговору, односно жалби дође до промене оцене из владања на крају првог полугодишта за конкретног ученика, податак о промени оцене се уноси у прописану евиденцију коју води школа (Књигу евиденције о образовно-васпитном раду, односно Дневник образовно-васпитног рада...), а податак из евиденције (о промени оцене) се уписује у његову јавну исправу - ћачку књижицу.

• ПРИЈЕМ У РАДНИ ОДНОС НА НЕДОДРЕЂЕНО И ОДРЕЂЕНО ВРЕМЕ

Раписан је конкурс за замену одсутног запосленог преко 60 дана који је распоређен на радно место помоћника директора од 01.9.2019 год. По расписаном конкурсном донето је решење о избору кандидата које још није коначно. У међувремену помоћник директора је именован за вршиоца дужности директора школе (вд директора).

Како даље поступити?

Да ли отказати уговор о раду по коме је радник био на замени до доношења коначног решења о избору кандидата по конкурсном, па расписати нови конкурс?

Одговор:

Закон о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 55/2013, 101/2017, 27/2018 - др. закон и 6/20, даље: **Закон**), одредбама члана 1. став 2. прописује да се овим законом уређују и радни односи запослених у установи.

Према одредбама члана 155. Закона радни однос на одређено време у установи заснива се на основу конкурса, спроведеног на начин прописан за заснивање радног односа на неодређено време.

Установа може да прими у радни однос на одређено време лице:

- 1) ради замене одсутног запосленог преко 60 дана;
- 2) ради обављања послова педагошког асистента, односно андрагошког асистента.

Изузетно, установа без конкурса може да прими у радни однос на одређено време лице:

- 1) ради замене одсутног запосленог до 60 дана;
- 2) до избора кандидата – када се на конкурс за пријем у радни однос на неодређено време не пријави ниједан кандидат или ниједан од пријављених

кандидата не испуњава услове, а најкасније до 31. августа текуће школске године;

3) до преузимања запосленог, односно до коначности одлуке о избору кандидата по конкурс за пријем у радни однос на неодређено време, а најкасније до 31. августа текуће школске године;

4) ради извођења верске наставе.

Одредбе Закона члан 125. став 4. прописују да након престанка дужности, вршилац дужности директора има право да се врати на послове које је обављао пре именовања.

Статус помоћника директора уређен је одредбама чланан 129. став 4. Закона, према којима након престанка дужности, помоћник директора има право да се врати на послове које је обављао пре постављења.

Имајући у виду наведено, у конкретној ситуацији, лице које је примљено у радни однос на основу конкурса, на одређено време, ради замене одсутног запосленог преко 60 дана, који је постављен за помоћника директора, односно именован за вршиоца дужности директора, у радном односу је до повратка (тог истог) запосленог са дужности помоћника директора, односно вршиоца дужности директора.

Мишљења смо да је за трајање радног односа на одређено време без значаја на коју врсту дужности је запослени (који се мења) именован, односно да ли је постављен за помоћника директора или, у међувремену, за вршиоца дужности директора, јер, према одредбама Закона, тако одсутан запослени, у обе ситуације, има право да се врати на послове које је обављао пре именовања, а његовим повратком, лицу које га је мењало, престаје радни однос на одређено време.

Да ли може учитељ који има шести степен стручне спреме и који је остао нераспоређен, да се распореди на радно место библиотекара школе?

Одговор:

Закон о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 55/2013, 101/2017, 27/2018 - др. закон и 6/20, даље: **Закон**) одредбама члана 140. прописује бразовање наставника, васпитача и стручних сарадника.

Према наведеном члану 140. наставник, васпитач и стручни сарадник јесте лице које је стекло одговарајуће високо образовање:

1) на студијама другог степена (мастер академске студије, мастер струковне студије, специјалистичке академске студије) и то:

(1) студије другог степена из научне, односно стручне области за одговарајући предмет, односно групе предмета;

(2) студије другог степена из области педагошких наука или интердисциплинарне, мултидисциплинарне, трансдисциплинарне студије другог степена које комбинују целине и одговарајуће научне, односно стручне области или области педагошких наука, под условом да је претходно има завршене студије првог степена из научне, односно стручне области за одговарајући предмет, односно групу предмета;

2) на основним студијама у трајању од најмање четири године, по прописима који су уређивали високо образовање до 10. септембра 2005. године.

Изузетно, наставник и васпитач јесте и лице са стеченим одговарајућим високим образовањем на студијама првог степена (основне академске, односно струковне и специјалистичке струковне студије), студијама у трајању од три године или вишим образовањем.

Правилником о степену и врсти образовања наставника и стручних сарадника у основној школи („Службени гласник РС“, бр. 11/2012, 15/2013, 2/2016, 10/2016, 11/2016, 2/2017, 3/2017, 13/2018, 11/2019 и 2/2020), одредбама чланан 6. тачка 8. прописано је да послове стручног сарадника библиотекарa може да обавља:

- дипломирани библиотекар - информатичар,
- професор, односно дипломирани филолог језика и књижевности,
- професор, односно дипломирани филолог за општу књижевност са теоријом књижевности,
- професор разредне наставе,
- професор језика и књижевности, односно књижевности и језика - смер за библиотекарство,
- професор, односно дипломирани филолог књижевности и језика,
- професор српскохрватског језика и југословенске књижевности,
- професор српског језика и књижевности,
- професор српске књижевности и језика са општом књижевношћу,
- професор, односно дипломирани филолог за југословенску књижевност и српскохрватски језик,
- професор, односно дипломирани филолог за југословенску књижевност и општу књижевност,
- мастер библиотекар - информатичар,
- мастер филолог (главни предмет/профил библиотекарство и информатика),
- мастер професор језика и књижевности (главни предмет/профил библиотекарство и информатика),
- професор југословенских књижевности,
- дипломирани компаративиста и библиотекар

На основу члана 206. став 1. Закона наставници, васпитачи и стручни сарадници који обављају образовно-васпитни рад у школи, а који су испуњавали услове у погледу степена и врсте образовања по прописима који су важили приликом пријема у радни однос, могу и даље да обављају образовно-васпитни рад у школи и могу бити преузети, у смислу овог закона.

Сходно наведеном, у конкретној ситуацији, запослени наставник који има шести степен стручне спреме и који је изводио наставу и друге облике образовно-васпитног рада у разредној настави (од првог до четвртог разреда), за чијим радом је престала потреба, не може да се распореди на радно место стручног сарадника-библиотекара у основној школи.

Тако запослени наставник, према одредбама Закона, члан 206. став 2. може бити преузет на радно место наставника разредне наставе, односно на радно место за које је испуњавао услове у погледу степена и врсте образовања по прописима који су важили приликом његовог пријема у радни однос.

На упражњено радно место школа је, без конкурса, извршила пријем лица, у радни однос на одређено време на основу члана 155. став 3. тачка 3) Закона о основама система образовања и васпитања, до преузимања запосленог, односно до коначности одлуке о избору кандидата по конкурсима за пријем у радни однос на неодређено време, а најкасније до 31. августа текуће школске године.

Запослена на том радном месту је, у међувремену, почела да користи породилшко одсуство ради неге детета.

Министарство просвете, науке и технолошког развоја дало је школи сагласност да за сва упражњена радна места распише конкурс за пријем лица у радни однос на неодређено време.

Да ли школа може да изврши пријем лица у радни однос на неодређено време које се у тренутку пријема по расписаном конкурсима налази на породилшком одсуству ради неге детета или је потребно да, тако запослена, прекине боловање, како би могла да буде примљена у радни однос на неодређено време по расписаном конкурсима?

Одговор:

Закон о раду ("Службени гласник РС", бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 - одлука УС, 113/2017 и 95/2018 - аутентично тумачење, даље: **ЗОР**) одредбама члана 18. прописује да је забрањена непосредна и посредна дискриминација лица која траже запослење, као и запослених, с обзиром на пол, рођење, језик, расу, боју коже, старост, трудноћу, здравствено стање, односно инвалидност, националну припадност, вероисповест, брачни статус, породичне обавезе, сексуално опредељење, политичко или друго уверење, социјално порекло, имовинско стање, чланство у политичким организацијама, синдикатима или неко друго лично својство.

На основу члана 20. став 1. тачка 1) и 2) и став 2. ЗОР-а дискриминација из члана 18. овог закона забрањена је у односу на: услове за запошљавање и избор кандидата за обављање одређеног посла; услове рада и сва права из радног односа, а одредбе уговора о раду којима се утврђује дискриминација по неком од наведених основа, ништаве су.

Сходно наведеном, запослена која се налази на породилшком одсуству, односно одсуству ради неге детета, које траје у континуитету, без прекидања, има право да се пријави на расписан конкурс за пријем у радни однос на неодређено време, равноправно са осталим кандидатима.

Ова запослена може бити примљена у радни однос по расписаном конкурсима и са њом се може закључити уговор о раду на неодређено време, без прекидања породилшког одсуства, односно одсуства ради неге детета.